

UNHCR
The UN Refugee Agency

ÇEKYA'DA SİĞİNMA BAŞVURUSU YAPMA

Sığınmacılar
için bilgilendirme
broşürü

Ülkenizi **zulüm, şiddet, ciddi insan hakları ihlalleri** veya **silahlı çatışma** korkusu nedeniyle terk ettiyseniz ve geri dönemiyorsanız **sığınma (uluslararası koruma olarak da adlandırılır) başvurusu yapma** hakkına sahipsiniz.

Sığınmacı olarak, **hayatınızın veya özgürlüğünüzün tehdit altında olacağı bir ülkeye geri gönderilmeniz mümkün değildir.**

Sığınma başvuru yapmazsanız diğer yabancılarla aynı statüde muamele görürsünüz. Geçerli bir pasaportunuz veya vizeniz yoksa geldiğiniz ülkeye geri gönderilebilirsiniz.

1. Çekya’da sığınma için nereye ve nasıl başvurabilirim?

Uluslararası bir havalimanında veya Çekya sınırları içinde sığınma başvuru yapabilirsiniz.

A. Havalimanında sığınma başvurusu yapma

Uluslararası bir havalimanına (özellikle **Václav Havel Prag Havalimanı**) geldiyseniz ve sığınma başvurusu yapmak istiyorsanız **pasaport kontrol noktasındaki polis memuruna derhal bilgi vermelisiniz**. Sığınma başvurusu yapmak isteme nedeninizi net bir şekilde açıklayınız. Doğruyu söylemeniz çok önemlidir. Polis memurları resmî başvuru yapabilmeniz için atmanız gereken sonraki adımlar hakkında size bilgi vermelidir. İhtiyaç duymanız hâlinde tercüman isteyebilirsiniz.

Sığınma başvurusu yaptıktan ve ilk kontroller tamamlandıktan sonra **havalimanı transit alanında kabul merkezine** götürülürsünüz. İltica başvurunuz orada tamamlanır.

Sığınma başvurusu yapmak Çekya'ya hemen giriş yapabileceğiniz anlamına gelmez. Başvurunuz bazı durumlarda **havalimanındaki kabul merkezinde** incelenir. Burası **kapalı bir merkezdir**. Hukuki danışmanlık hizmetinden yararlanma hakkınız vardır.

B. Çekya'da sığınma başvurusu yapma (ülkeye zaten giriş yapmışsanız)

Zaten Çekya'da bulunuyorsanız Havířská 514, Zastávka adresinde yer alan **Zastávka u Brna Kabul Merkezi**'nin arka giriş tarafındaki Yabancılar Polisi Bürosu'nda sığınma başvurusu yapabilirsiniz.

Ayrıca herhangi bir **Yabancılar Polis Bürosu**'na da başvurabilirsiniz. Polis, sığınma işlemlerinin devamı için sizi Zastávka u Brna Kabul Merkezi'ne yönlendirir.

Polis sizi durdurursa ve **geçerli bir pasaportunuz veya vizeniz yoksa yabancılar için gözetli merkezine** götürülebilirsiniz. Bu durumda, **yakalanmanızı müteakip 7 gün içinde** sığınma başvurusunda bulunabilirsiniz.

Sığınma başvurusu yapmanız **otomatik olarak gözetliden serbest bırakılacağınız anlamına gelmez**. Yetkili makamlar öncelikle sığınma talebinizin gerekçelerini inceler.

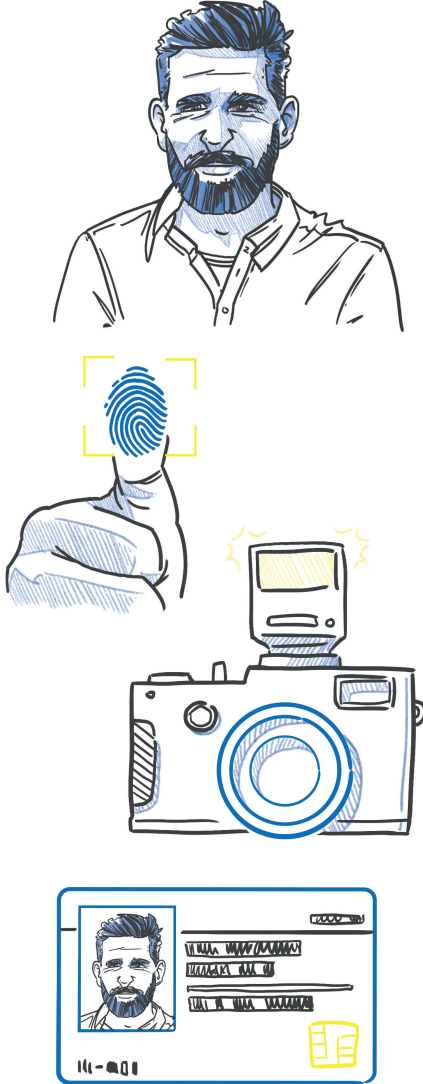
Gözetli kararına karşı mahkemede itiraz hakkınız vardır.

2. Başka bir AB ülkesinde sığınma başvurusunda bulunmak istersem ne olur?

Genellikle, Avrupa Birliği'nde (AB) sığınma başvurusu yapacağınız ülkeyi seçemezsiniz. Sığınma başvurunuzdan hangi AB ülkesinin sorumlu olacağını belirleyen kurallar bulunmaktadır.

Aile birliği önemli bir unsurdur. Başka bir AB ülkesinde yakın aile üyeleriniz varsa bunu yetkililere bildiriniz. Ayrıca, daha önce başka bir AB ülkesinde yaşamış veya bu ülkeden transit geçiş yapmışsanız yetkilileri bu konuda da bilgilendiriniz. Başvurunuzdan başka bir AB ülkesi sorumluysa **o ülkeye gönderilebilirsiniz**.

3. Sığınma sürecinin ilk adımları nelerdir?

1.

Polis öncelikle kimliğinizi doğrular; örneğin, parmak izinizi alır ve fotoğrafınızı çeker.

2.

Sığınma prosedürünün ilk aşamalarını tamamlamak üzere kabul merkezine götürülürsünüz. Başvuru formunu doldurur, kimlik kontrolünden ve sağlık muayenesinden geçirilirsiniz. Pasaportunuz varsa yetkililer pasaportunuzun fotokopisini alır.

3.

Size sığınmacı kimlik kartı verilir.

4.

Daha sonrasında sığınma mülakatına davet edilirsiniz. Başvurunuzu destekleyen belgeleri yanınızda bulundurabilirsiniz. Bu aşamalarda size bir tercüman eşlik eder.

4. Sığınma süreci boyunca yardım alabilir miyim?

Sığınma sürecinin herhangi bir aşamasında **ücretsiz hukuki danışmanlık** hizmeti alma hakkınız vardır. Kabul ve barınma merkezleri avukatlar tarafından düzenli olarak ziyaret edilir. Ortak kuruluşlarımızın iletişim bilgilerini ve size faydalı olabilecek diğer irtibatları aşağıda veya merkezde bulabilirsiniz.

Avukatlar, sığınma prosedürünü ve sahip olduğunuz hakları açıklayabilir ve sorularınızı yanıtlayabilirler. Mülakata hazırlanmanıza yardımcı olabilirler. Başvurunuz reddedilirse itiraz dilekçesini yazmanıza yardımcı olabilirler. Bazı durumlarda, sığınma mülakatınız sırasında size eşlik edebilir veya mahkemede sizi temsil edebilirler.

5. BM Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) bana nasıl yardımcı olabilir?

UNHCR, dünya genelindeki sığınmacıları ve vatansız kişileri korumakla görevlidir. Sığınmacıların başvurularının adil ve usulüne uygun bir şekilde değerlendirilmesini sağlamak amacıyla sığınma süreçlerini takip eder. Çekya’da, sığınmacılara **bilgi sağlamak** amacıyla gerek hükümetle gerekse de sığınmacılara **ücretsiz hukuki yardım** sağlayan ortak kuruluşlarla iş birliği yapar.

Bazı durumlarda, sığınma mülakatı sırasında hazır bulunabilir ve (siz de kabul ederseniz) başvurunuzu inceleyerek sürecin hangi aşamada olduğunu inceler.

Sığınma süreci boyunca UNHCR ile dilediğiniz zaman e-posta yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

6. Sığınma mülakatına nasıl hazırlanabilirim?

Standart süreçte iki mülakat gerçekleştirilir. Bu mülakatlarda İçişleri Bakanlığı Sığınma ve Göç Politikası Dairesi'nden bir görevli size sorular yöneltir:

1. İlk mülakat kısa süreli olup sığınma başvurunuzun kayıt işlemlerine yöneliktir. Çekya'ya yaptığınız seyahat ve ülkenizi terk etme nedenleriniz hakkında temel sorular sorulur.
2. İkinci mülakat ise birkaç saat sürebilir. Hayatınız, ülkenizi terk etme nedenleriniz ve neden geri dönemeyeceğiniz konusunda size daha ayrıntılı sorular sorulur. Ayrıca aileniz, mesleğiniz ve diğer kişisel bilgileriniz hakkında sorular da sorulabilir.

Mülakat çok önemlidir. Hazırlanmanıza yardımcı olması için bir avukattan yardım talep edebilirsiniz. Bazı durumlarda, avukat sizinle birlikte bulunabilir. Bazen ek mülakatlar da yapılabilir.

Ana vatanınızı terk etme nedenleriniz ve bu konudaki endişelerinizle ilgili olarak olabildiğince ayrıntılı bilgi vermeniz önemlidir. İddianızı destekleyebilecek her türlü kanıt ve belgeyi sunmaya hazır olmalısınız.

Söylediğiniz her şey gizli tutulacaktır; bu yüzden kişisel geçmişinizi ve yaşadıklarınızı anlatmaktan çekinmeyin. Çek yetkililer ana vatanınız ile herhangi bir bilgi paylaşımı yapmaz.

Mülakat sırasında tercüman talep etme hakkınız vardır. Tercümanı anlamakta güçlük çekiyorsanız lütfen bunu hemen söyleyin.

Mülakatınız görevli tarafından kayda alınacak olup dilerseniz siz de kayıt yapabilirsiniz. Mülakat sırasında istediğiniz zaman mola isteyebilirsiniz.

Görüşmenin sonunda yazılı tutanağı incelemek isteyip istemediğiniz sorulur. Cevaplarınızı netleştirmenizi sağlayacağı için tutanağa göz atmanızı öneririz. Ayrıca yazılı tutanağın fotoğrafını çekme hakkınız da vardır. Bu hakkınızı kullanmanız sizin ve avukatınız için faydalı olabilir.

7. Sığınma işlemleri devam ederken nerede kalabilirim?

Mülakat tamamlandıktan sonra, **konaklama talep edip etmeyeceğinize veya masraflarını kendiniz karşılayarak başka bir yerde kalmaya** karar verebilirsiniz. Barınmaya ihtiyacınız varsa Çekya genelinde bulunan üç Sığınmacı Konaklama (Yerleşim) Merkezi'nden birine yönlendirilirsiniz.

Başka bir yerde konaklamaya karar vererseniz sığınma sürecinizin takibi için yetkililerin sizinle iletişime geçebilmesi amacıyla adresinizi bildirmeniz gerekir.

Bazı durumlarda, İçişleri Bakanlığı'nın belirlediği bir merkezde konaklamak zorunda kalabilirsiniz. Size haklarınız ve yükümlülüklerinizle ilgili bilgi verilir.

8. Sığınma prosedürü sırasında haklarım ve yükümlülüklerim nelerdir?

HAKLARINIZ:

- işlemler devam ederken Çekya'da kalmak
- gerekirse temel konaklama, gıda desteği ve mali destek almak
- temel tıbbi bakım hizmetinden yararlanmak
- başvurunuzu yaptıktan 6 ay sonra çalışmaya başlamak
- tercüman talep etmek
- ücretsiz hukuki yardım hizmeti talep etmek
- UNHCR ile iletişim kurmak
- gerekirse özel destek almak

YÜKÜMLÜLÜKLERİNİZ:

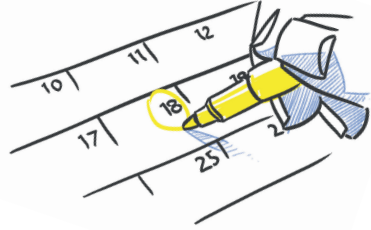
- yetkili makamlarla tam iş birliği yapmak
- hatırladığınız kadarıyla gerçeği söylemek
- randevularınıza uymak
- sığınma işlemleri boyunca Çekya'dan ayrılmamak veya (varsa) kendinize tahsis edilen konaklama noktasından ayrılmamak
- iletişim bilgilerini doğru bir şekilde vermek ve herhangi bir değişiklik olursa (ikamet yeri vb.) yetkilileri bilgilendirmek
- başvurunuzu destekleyecek tüm belgeleri sunmak
- Çekya yasalarına uymak
- 15 yaşına kadar çocukların okula devam etmelerini sağlamak

9. Kararın verilmesi ne kadar sürer?

İçişleri Bakanlığı başvurunuzu genellikle **6 ay** içinde karara bağlar.

Bu süreç bazen daha uzun sürebilir. Sürecin uzaması durumunda yetkililer sizi bilgilendirmelidir.

Bununla birlikte, bazı durumlarda karar daha hızlı verilebilir. Örneğin, gözaltına alınmışsanız veya havalimanındaki kabul merkezinde kalıyorsanız kararın **12 hafta** içinde tarafınıza bildirilmesi gerekir.

| 10. Koruma alırsam ne olur?

Yetkililer ülkenize dönme konusundaki endişenizin haklı olduğuna kanaat getirirse size sığınma veya ikincil koruma hakkı tanınır.

Size **sığınma** hakkı tanınırsa (**sığınmacı olarak kabul edilerseniz**) Çekya’da 3 yıllık oturma iznine sahip olursunuz. Sığınma statüsü uzatılabilir.

Size **ikincil koruma** hakkı tanınırsa en az bir yıl süreyle Çekya’da oturma izni alırsınız. İkincil koruma süresi de uzatılabilir.

Her iki durumda da entegrasyon desteğinden yararlanabilirsiniz. Entegrasyon Merkezlerinde 12 ay boyunca konaklama, Çekçe öğrenme desteği, iş bulma desteği ve sosyal hizmet uzmanından destek alma da buna dâhildir.

Yakın aile üyeleriniz Çekya’da size katılmak üzere aile birleşimi başvurusunda bulunma hakkına sahiptir.

| 11. Başvurum reddedilirse ne olur?

Sığınma başvurunuz reddedilirse karara 10 veya 15 gün içinde mahkemede itiraz etme hakkınız vardır (bu süre başvuru durumuna göre değişir). İtiraz başvurunuzu hazırlama konusunda bir avukat size yardımcı olabilir.

FAYDALI BAĞLANTILAR

Mültecilere Yardım Örgütü (OPU)

Prag, Brno, Plzen, Hradec Kralove, Ostrava'da ofisleri bulunmaktadır

E-posta: pravni@opu.cz

Tel.: +420 730 158 781

www.opu.cz/en

Médiateur (défenseur des droits)

E-posta: podatelna@ochrance.cz

Tel.: +420 542 542 888

www.ochrance.cz/en/

Le HCR en République tchèque

E-posta: contact_czechia@unhcr.org

Tel.: 800 050 832 (ücretsiz)

www.help.unhcr.org/czech/

UNHCR
The UN Refugee Agency